

SISUKORD:

AMBLA VALLA KOOLIDE LÕPUKLASSID • KOOLIDE JA LASTEAEDADE TEGEMISED • MUUSEUMIÖÖ "ÖÖS ON MUUSIKAT" OLI ARAVETE KÜLAMUUSEUMI JAOKS EDUKAS • MILLEKS KEPIKÕND? • KAS HINDEID ON KOOLIS VAJA? • AMBLA VALLAS LOODI NAABRIVALVE SEKTOR • KOERTE JA KASSIDE VAKTSINEERIMINE • SPORDIINFO • SUVESÜNDMUSED • TEATED JA REKLAAM

Ringmäng tõi kokku maakonna lauljad ja tantsijad

Maikuu viimasel laupäeval toimus Türi lauluväljakul Järvamaa laulu- ja tantsupidu, mis kandis pealkirja "Ringmäng". Ambla vald osales peol kuue kollektiiviga.

Selle aastase peo idee autor ja stsenaarist oli Jane Kiristaja. Tantsu- ja laulupidu oli lõbus ja kaasahaarav igale eale. Oli äratundmise rõõmu mängulugude, tantsude ning mõistatuste osas. Pidulõppes traditsioonilise "Tuljak" laulmise ja tantsimisega, mille esitus läks publiku ning esinejate nõudmisel ka kordamisele.

Ambla vald osales Järvamaa laulu- ja tantsupeol kuue kollektiiviga. Ambla Lastead- Põhikooli mudilaskoor, juhendaja Evelyn Traublum, Aravete Keskkooli tütarlastekoor ja Aravete Keskkooli mudilaskoor Pillerpall, juhendaja Inna Toome, Aravete Lasteaia mudilarühm Mesimummid, Ambla valla B segarühm "Kekutajad" ja Ambla valla memmede tantsurühm Vo-

Päev enne laulu- ja tantsupidu süüdati kultuurihüües Vargamäel peo tuli, mis läbis oma teekonnal kõik maakonna omavalitsused.

kiratas, juhendaja Ruth Kaasiku.

Aitäh rühmade juhendajatele Evelyn, Innale ja Ruthile tehtud töö eest Ambla vallas. Hea on osaleda peol, kus meie koduvald on uhkelt ja hästi esindatud. Esinejate silmis oli näha rõõmu, teotahet ning head meeskonnatööd, mis näitab meie juhendajate kõrget taset.

Triin Väin

Tule tervitamine lõppes esinejate ja pealtvaatajate ühise ringmänguga.

Fotod: Annika Rohi

20. JUUNI KELL 11.00 ARAVETE PARGIS

AMBLA VALLA PÄEV

Ambla vald – põllumajanduse häll

11.00 Ambla valla päeva avamine, LAAT
11.00 Alar Ainumäe mälestusvõistlused rannavolles
Laval Ambla valla esinejate kontsert
13.00 Kohvrite kandmine Aravete Jõujaama karikale
14.00 Tunnustatud põllumehe Alar Ainumäe mälestuseks
bareljeefi avamine Aravete Agro hoone ees
15.30 Ambla valla päeva lõpetame ÜHISLAULUPEOGA
"Laulame kaasa" (kolhoosi-teemalised laulud)

Laval esinevad Aravete lasteaia lapsed, Ambla Lastead- Põhikooli ja Aravete Keskkooli õpilased, Ambla valla taidlejad, toimub "Ambla vald – põllumajanduse häll" viktoriin lastele ja täiskasvanutele, ringmängud, võistlused

Wile Alpaca Farm, Vösu Talu, käsitöö, kohvik Koorejaam, Kirsimari, pannkoogid ja palju muud

Eesti Piimandusmuuseum õpetab võid tegema

Lastele ja noortele noorte ala, batuut, Maanteeameti ennetustöö tegevusala ja ratta vigursõidu plats

Aravete kultuurimajas avatud
Eesti Põllumajandusmuuseumi näitus "Põllumajandusreform"
ja Eesti Piimandusmuuseumi näitus "Ühistegelise liikumise algusaeg Eestis"

Terve päev tegevusi igale eale ja maitsele!

Muuseumiöö Aravete Külamuuseumis

Laupäeval, 16. mail tähistati üle-euroopalist muuseumiööd. Pärastlõunastest tundidest kuni hilisõhtuni tegid suurem osa muuseumi oma ukse külastajatele tasuta lahti.

Ka meie muuseum oli sel päeval avatud päeval kella kolmest kuni üheteistkümnene öhtul. Muuseumi külastas sel õhtul rekordarv inimesi – 144.

Külastajad said tutvuda püsiekspositsiooniga. Avatud oli ka Atla Mõisakeraamika näitus ja tegutses töötuba, kus käsitöömeister Tiia Kontuse käe all õppisid segarahvatantsurühma naised ja teised huvilised meestele sukapaelte punumist.

Kella kolmeks tõi Looduse Omnibuss muuseumi kaks bussitäit rahvast, ühe Tallinnast, teise Tartust. Kuna muuseumiöö teemaks oli „Öös on muusikat“, pakkusime külastajatele midagi vana ja midagi kaasaegset. Helitehnika toas said külastajad kuulata ligi saja-aastasel grammofoonil vanaaegset heliplaati ooperilaulja Benno Hanseni esitatud isamaaliste lauludega.

Üleval talutoas ootasid meid Aravete lasteaia lapsed, kes õpetaja Esti juhendamisel andsid külastajatele väikese kontserdi laulu- ja muusikapaladest. Olen ääretult tänulik teile, et olite otsemaid nõus

mulle appi tulema muuseumiööd sisustama, kui ma seda palusin. Kontsert meeldis rahvale väga. Üks kommentaar: "Kust need superstaarid siis ikka tulevad? Ikka maalt!"

Tassike kohvi ja kohvikõrvast ja Looduse Omnibussi rahvas sõitis edasi Vargamäele. Kuid külastajad jätkusid veel hiliste tundideni, käis ka mitmeid Aravete inimesi, kes polnud varem muuseumis käinud.

Aitähh abilistele Aravete lasteaia, Tiiale, Elvile, Hellele ning kõigile osavõtjatele ja külastajatele!

Els Puolokainen

Aravete Külamuuseumi juhataja

Foto: Marju Kaitsa

Läbirääkimised Paide linna ja Järvamaa omavalitsuste vahel

Paide Linnavolikogu pöördus Järvamaa omavalitsuste poole ettepanekuga alustada ühinemisläbirääkimistega. Aastaid tagasi pöördus linn omavalitsuste poole samasulise ettepanekuga, kuid tookord ei kutsutud asjaosalisi kokku. Ambla Vallavolikogu vastas mõlemale pöördumisele, et oleme nõus arutama antud teema üle.

Uue ettepaneku arutamiseks toimus esimene kohtumine juuni alguses. Uudised sellest kohtumisest on jättnud mulje, et asjaosalised tormavad Paide linnaga rutakalt ühinema. Kurb on tõdeda, et koosolekul ei selgunud, mida konkreetset omavalitsused Paide linnale vastasid ja ei tekinud ühist arusaama, kuidas minnakse edasi. Paide linna ettepanek oli esitatud lähtuvalt "Eesti territooriumi haldusjaotuse seadusest", millele volikogud vastasid erinevalt, kuid täiselt sellest ei saanud. Teda on, et valitsuskalitsioon on võtnud eesmärgiks lähiaastatel viia läbi haldusreform. Ühtlasi on teada, et need, kes enne 2017. aastat ühinevad, saavad ühinemistoetust kaks korda rohkem, kui hetkel seadus lubab. Sellest lähtuvalt oli Paide linna avakõne juunikuu koosolekul üleshitatud. Hea on tõdeda, et riik peab plaani, kuidas parandada kohalike omavalitsuste positsiooni. See ei saa aga olla aluseks, et omavalitsused peaksid tormama ühinema ja tegema haldusterritoriaalset reformi Järvamaal. Samas ei saa olla ajendiks raha- ehk ühinemistoetus. Antud reform ei anna soovitud resultaati, vaid tekitab suurema mudeli tänasest omavalitsustest, kus otsedemokraatia väheneb. Selge on see, et muutusi on vaja, seda saab teha läbi selle, et vaatame üle omavalitsuste kohustuste ja rahastamise alused.

Paide kui maakonnakeskus on viimased aastad vaevunud sisemise usalduse puudumise ja pidevate poliitiliste mängude käes, mis tegelikult paistavad rohkem inimeste vahelise arveteklaarimisena. See pidurdab tugevalt koostööd ja üksteise mõistmist. Lootsin siiralt, et Paide linn esimesel koosolekul selgitab, miks soovitakse ühineda Järvamaa omavalitsustega, mis muutub paremaks maakonnakeskuse vaatevinklist kogu maakonnas. Kahjuks seda ei juhtunud. Ühinemise eesmärk ei saa olla ühinemine ühinemise pärast või siis raha pärast. Eesmärk peab olema inimeste elu paremaks muutumine. Paide linnaga ühinemine ei paista kuidagi ilus, vaid tuleb vaadata naabrite poole Järvamaal, kellega on meil tugev ühisosa ning kellega koos suudame muuta meie piirkonna inimeste elu paremaks. Partnerite vahel on vaja celkõige usaldust ja avatust!

Rait Pihelgas, vallavanem

Tänuavaldus!

Aravete Keskkool tänab Viivi Prosinat, kes koolile imeilus suure lille kinkis.

Siidamlik tänu!

Soovime tänada kõiki, kes on meile toeks olnud pärast meie kodu hävimist. Teie igaihe panus, olgu see siis materiaalne või füüsiline abi, ka iga toetav sõna, on olnud meie perele ääretult oluline. Eriti tahaksime tänada Käravete elanikke, Ambla Vallavalitsust ja näiteringi Anne. Aitäh, et hoolite!

Perekond Rikken

2014/2015 õppeaasta lõpuklassid Ambla vallas

Aravete Keskkooli 9. klassi õpilaste nimekiri:

Anna-Liisa Bazilenko	Romet-Kert Peetvere
Jarmo Kaasiku	Cärolin Rajasaar
Raido Kaseväli	Sven Roos
Maris Kutsar	Caspar Rootsmä
Taago Leppik	Merite Siilivask
Michael Loite	Kelli Talimaa

Aravete Keskkooli 12. klassi õpilaste nimekiri:

Jennifer Disko	Jan-Are Nursi
Marian Guutmann	Sheryl Tammoja
Kristin Kaimar	Helena Teras
Kätlin Kirspuu	Taavet Voore
Eik Kobrand	

Lõpupeod Ambla vallas:

13.juuni kell 14.00 Ambla Lasteaed- Põhikooli lõpuaktus
19.juuni kell 15.00 Aravete Keskkooli 9. klassi lõpuaktus
19.juuni kell 18.00 Aravete Keskkooli 12. klassi lõpuaktus

Ambla Lasteaed-Põhikool 9. klassi õpilaste nimekiri:

Marili Hendrikson	Jessika Konks	Hugo Prints	Aleks Tvardovski
Johanna Kask	Aneta Mikson	Jane Tammet	

Edu eksamitel ja tuult tiibadesse!

Ambla kooli lõpetajad külastasid Ambla vallamaja

Kahetkümmet üheksandal mail käisid Ambla Lasteaed-Põhikooli 9. klassi lõpetajad tutipeo raames vallamajas. Traditsiooni kohaselt esitasime neilegi viis küsimust. Vastuste kokkuvõte koos küsimustega on järgnevalt.

Mis elualal ja kellana tahaksid tulevikus töötada?

Vaatamata vanusele oli enamikel olemas visioon oma tuleviku ametist. Vaid ühel seitsmest see hetkel puudus. Näiteks soovivad noored saada kas näitlejaks, fotograafiks, ajakirjanikuks, kokaks või ehitajaks, töötada ärialal, loodusvaldkonnas või hoopis tegeleda autodega.

Mis saab Ambla vallast tulevikus?

Seitsmest nelja arvamus oli, et Ambla valla lähed tulevikus veelgi paremini kui täna. Kahe hinnangul jätkub tänane olukord ja üks ei osanud tuleviku hinnata.

Mida peaks Ambla vald tegema, et noored, haritud ja ettevõtlikud inimesed

jääksid ning tuleksid Ambla valda?

Siin sarnanesid vastused Aravete keskkooli lõpetajate omadega. Sooviti rohkem üritusi ja võimalusi noortele ning töökohade loomist. Üks "naljatilk" soovis aga kõigile tasuta pitsat. Pole ju ka paha soov.

Mis värv iseloomustab kõige paremini Ambla valda?

See küsimus näitab peamiselt empaatilist suhtumist oma koduvalda. Kõik nimetasid rohelist värvi. Üks lisas veel sinise.

Roheline sümboliseerib noorust, elujõudu, viljakust ja tasakaalu ning on uuenemise, kevade, tervise ja õnne sümbol. Sinine sümboliseerib rahu, harmooniat ja tasakaalu. Sinine on vaukuse, konservatiivsuse ja truuduse sümbol.

See näitab Ambla noorte väga positiivset tunnet Ambla valla suhtes.

Kui võrrelda Ambla valda inimesega, kas ta oleks mees või naine, kui vana?

Keskmiselt on nende hinnangul Ambla vald 38-aastane mees. Siingi oli sarnasust Aravete kooli lõpetajatega, erinevus ainult vanuses (Aravete koolinoored pakkusid keskmiseks vanuseks 48).

Kokkuvõttes on taas tore tõdeda, et meie noored on teadlikumad oma tuleviku suhtes ja hindavad positiivselt koduvalda.

Andrus Mikson, abivallavanem

Täname õpetajaid

Ühel märtsikuu päeval kogunesid kuus vahvat naist segarahvatantsurühmast Kekutajad

Aravete Külamuuseumisse, et valmistada endale rahvariidevõõ. Meie kutsujateks ja õpetajateks olid Els Puolokainen ja Tiia Kontus. Küll

oli algus raske ja vaevanõudev, aga tänu Elsu ja Tiia julgustamisele ning kaasaaitamisele tulid kõik naised vöö valmistamisega toime ja kandsid neid uhkusega Järvamaa laulu- ja tantsupeol. 16. mail muuseumiõõ raames läbiviidud õpitöas tegime algust ka meeste sukapaelte pu-

numisega. Tahame teid südamest tänada suurepärase koostöö eest Els ja Tiia.

Segarahvatantsurühm Kekutajad

Uued ilmakodanikud Ambla vallas

Kahetkümmet kuuendal mail 2015 toimus Aravete Lasteaia Mesimumm juba traditsiooniks saanud perepäev Ambla valla peredele, kuhu on sündinud ajavahemikul 01. mai 2014 kuni 30. aprill 2015 uus ilmakodanik.

Uued vallakodanikud: Ana Eliise Kannik, Merilys Vau, Teele-Liis Jürgens, Amelia Brauer, Kaisa Pily, Mark Sebastian Lepik, Siim Kuuspalu, Kevin Treier, Henri Türk, Kris Kütismaa, Margus Melnik, Kaur Pard, Danver Jalast, Kaidar Petsaar, Demi Ilves ja Karl Gustav Eesmaa. Palju õnne meie peredele ja uutele vallakodanikele!

Vallavolikogust

21. mai 2015 istungil:

1. Otsustati kinnitada Ambla vallavolikogu 16.04.2015 istungi protokoll.
2. Otsustati kinnitada Ambla valla 2014. aasta majandusaruanne.
3. Kehtestati määrusega eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine Ambla vallas.
4. Otsustati algatada hange Ambla valla haridusasutustele infotehnoloogiliste vahendite kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks.
5. Toimus Ambla valla energia arengukava "Aravete aleviku kaugküttepiirkonna soojus-

hendamise (tahvelarvutid) kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks. Vallavalitsusel kohustati viia läbi avatud hankemenetlus Ambla valla haridusasutustele infotehnoloogiliste vahendite kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks.

hendamise (tahvelarvutid) kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks. Vallavalitsusel kohustati viia läbi avatud hankemenetlus Ambla valla haridusasutustele infotehnoloogiliste vahendite kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks.

hendamise (tahvelarvutid) kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks. Vallavalitsusel kohustati viia läbi avatud hankemenetlus Ambla valla haridusasutustele infotehnoloogiliste vahendite kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks.

hendamise (tahvelarvutid) kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks. Vallavalitsusel kohustati viia läbi avatud hankemenetlus Ambla valla haridusasutustele infotehnoloogiliste vahendite kasutusele võtuks kasutusrendiga kolmeks aastaks.

6. Volikogu ei andnud nõusolekut Ambla valla munitsipaalomandis olevate kinnistute koormamiseks isikliku kasutuseõigusega ning notarialselt kinnitatud kokkulepete sõlmimiseks vastavalt esitatud taotlusele järgmistele kinnistutele:
7. Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Ubaste m/ü, Ambla vald, Rava küla.
8. Informatsioonide all kuulati vallavanem Rait Pihelgase informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.
9. Sotsiaaltööst Ambla vallas andis ülevaate sotsiaalnounik Katre Mägi.
10. Leader piirkonna teemal andis volikogule ülevaate volikogu esimees Harri Lepamets.

Ilusat jaaniaega!

Harri Lepamets,
vallavolikogu esimees

Kas hindteid on koolis vaja?

See küsimus tekitab ikka ja jälle tuliseid vaidlusi nii õpetajate kui lapsevanemate seas.

Mina olen üks nendest õpetajatest, kes numbrilisi hindteid õpilastele ei paneks. Olen nimelt veendunud, et inimene õpib ning areneb paremini, kui teda pidevalt ei hinnataks ega oodataks temalt kogu aeg 'mingi asja ära tegemist', et seda siis numbriga fikseerida.

Käesoleva õppeaasta viimasel veerandil viisin oma tundides läbi ühe eksperimendi – nimelt ei pannud ma õpilastele inglise keele tunnis numbrilisi hindteid. Kasutasin vaid õppimist toetavat hindamist, st andsin tagasisidet selle kohta, mis oli hästi, mida oli vaja uuesti teha, mida võiks järgmisel korral arvestada jne. Oma päevikusse kirjutasin kõik õpilaste 'tulemused', aga e-kooli kandsin sisse ainult 't' tähed, kui õpilasel oli vaja midagi teha (kas uuesti või puudumise tõttu). Õppeveerandi lõpuks kandsin siiski e-kooli sisse ka kõik saadud hinned, sest päris hinneteta õppimist meie kooli õppekava ette ei näe. Ootas ka lapsevanemaid tunde külastama või minuga rääkima, et võimalikke 'hirmusid' hajutada. Kuna ühtegi lapsevanemat kohale ei tulnud, siis tahan neid siinkohal tänada nende täieliku usalduse eest, ühtlasi annan teada ka eksperimendi tulemused.

Ambla Lasteaed-Põhikoolis õpitakse inglise keelt alates I klassist. Alates II klassist saavad õpilased numbrilisi hindteid, seega eksperimendis osalesid II-IX klasside õpilased. Katse lõpus avaldasid õpilased oma arvamust, mille põhjal tegin kokkuvõtte.

Õpilaste tagasisidest selgus, et suuremale osale õpilastest selline õppimine meeldis. Mõnele tundus alguses natuke imelik ja harjumatu, aga hinneteta õppimise ajal said nad rohkem teadlikuks, et nad õpivad tegelikult endale mitte hinnete. Osad õpilased tõid välja, et nad ei muretsenud enam hinnete pärast ega pidanud taluma pinget, mida hinnete õppimine kaasa toob; nad olid enesekindlamad ja said õppimisega paremini hakkama; mainiti ka seda, et oli kergem, huvitavam ning vabam

õppida. 2/3 katses osalenud õpilastest tahaksidki hinneteta õppida, sest see paneb neid rohkem iseenda jaoks õppima ning vähendab oluliselt hinnete õppimisega kaasnevat koolipinget.

Kolmandik õpilastest arvas, et neile on parem hindteid saada või ei arvanud midagi. Põhjuseks, miks hindteid taheti, toodi välja, et nad tahavad oma tulemust (st hinnet) teada või tahavad oma hinnetel 'silma peal hoida' ja 'vanematele head meelt teha'. Need õpilased tahavad õppida hinnete ja mind kui õpetajat paneb see muretsema. Tahan siin lapsevanematele meelde tuletada, et ärge küsige lastelt, mis hindteid nad koolis saavad; rääkige parem sellest, mida nad koolis teevad ja õpivad ning täiendage koolis õpitut.

Minu järeldused hinneteta õppimisest on väga positiivsed. Kõik õpilased õppisid paremini, st kõikide õpilaste õpitulemused olid paremad (mõnel lausa väga silmnähtavalt), ebaõnnestunud töid/vastamisi oli märgatavalt vähem; I kooliastme aeglasemad õpilased olid rahulikumad, neid ei ähvardanud 'karistus' (mida ma ei ole küll kunagi rakendanud, aga kuskilt on tulnud see alateadlik ja põhjuseta hirm tegemata/lõpetamata asja eest) ning nad tegid heameelega oma tööd edasi ka järgmises tunnis; õpilased olid pingevabad ja rõõmsameelsamad.

Suurem osa õpilastest teab väga hästi, miks nad peavad õppima. Nad võivad õppida väga hästi, kui neile selleks võimalus anda või vastupidi, nad võivad õppida alla oma võimete, kui neilt see võimalus ära võtta. Minu kahekuulise eksperimendi käigus olid muutused märgatavad. Usun et õpitulemused paraneksid veelgi, kui ma saaksin jätkata hinneteta õpetamist. Aga kas hinned on vajalikud või mitte, selles jäävad ka edaspidi nii õpetaja, õpilased kui lapsevanemad eriarvamusele.

Ave Prints, Ambla Lasteaed-Põhikooli inglise keele õpetaja

Taas Lätimaad avastamas

Nagu eelmisel aastal kokkulepitud sai, läksidki Ambla Lasteaed-Põhikooli 19 õpilast, õpetaja Ave ning ka kaks lapsevanemat kahepäevasele reisile Lätti. Teele asusime 15. mai hommikul ning sihtkohaks sai Sigulda.

Esimene peatus oli meil Cesise (Võnnu) linnas. Käisime ordulossi varemetes, Jaani kirikus, kus ronisime ka torni (see on Ambla kirikust u 30 m kõrgem) ning Vabadussõja mälestussamba juures. Seejärel suundusime Liigatne loodusparki, kus tegime pikniku ning jalutasime Gauja jõe äärsel matkarajal, mille ääres sai näha Lätile (ja ka Eestile) iseloomulikke metsloomi ja –linde, öökulle, põtru, metssigu, rebaseid, karusid jt, kahjuks ei elanud seal enam hunte ja ilveseid, kuid siiski oli kõik tore ning loodus väga ilus.

Peale matkamist suundusime Siguldasse, kus kõigepealt läksime meie ööbimispaika – Santa hotelli; see on väike hotell linnast veidi väljas, ilusas kohas. Hotellis sõime ka õhtust ning hommikust. Aga enne õhtusööki käisime veel sõitmas öhkköistele, külastasime Turaidat – taas orduloss, mis ehitati Liivimaa vanema Kaupo linuse asemele, kui Kaupo Ümera lahingus surma sai.

Loomulikult käisime ka Gutmani koopas ning jõime tervistavat allikavett.

Kui esimesel päeval oli ilm väga ilus, siis teine päev tervitas vihmaga. See meid ei heidutanud. Peale hommikusööki asusime teele Sigulda uut ja vana lossi avastama. Mõlemad lossid on tõesti vaatamisväärsused ja millised imelised vaated sealt veel ümbrusele avanesid. Kui lossid

sai vaadatud, olid ka viimased vihmapiisad läinud. Saim paar tundi Sigulda linna omal käel avastada ning keha kinnitada. Seejärel jätkus meie reisiprogramm. Läksime bobi- ja kelgurajale, ronisime torni, kust olid näha nii erinevad kelgurajad kui ka taas imeilusad vaated loodusele. Päris paljud meie seast soovisid ka bobikelguga sõita ning see oli usumatult äge kogemus. Selle sõiduga sai hoo sisse meie reisi seiklusprogramm – nimelt järgmine sihtkoht oli Tarzansi seikluspark. Igaüks leidis sealt endale midagi põnevat ning seiklemist jätkus lausa kolmeks tunniks. Koju sõitsime teist teed mööda ning käisime ära ka mere ääres.

Käidud ja avastatud sai kahe päevaga palju. Reis oli meeldejääv ning väga tore. Jääme ootama juba järgmist korda. Suur tänu reisi eest nii õpetajale, lapsevanematele kui ka bussijuhile – Enno Roosile.

Sofia Prints, Ambla Lasteaed-Põhikooli 8. klassi õpilane

Ambla postkontor annab teada!

Seoses suviste puhkustega on Ambla postkontor vahemikus 22.06-30.06.2015 ajutiselt suletud.

Ambla postkontori sulgemise ajal on võimalik postitoimetused teha elanikele lähimas postiasutuses, Aravete postkontoris.

Aravete postkontor
Piibe mnt 16, Aravete
E 8:00-12:00
T-N 8:00-15:00

R 8:00-17:30, L, P suletud

Kõikidel ettevõtetel ja inimestel, kes elavad või asuvad lähimast postkontorist kaugemal kui 5 km, on võimalik kirjakandja tasuta koju või kontoris kutsuda.

Kirjakandjat saab tellida meie kliendiinfo telefonilt 661 6616. Tellimusi võtame vastu E–R kella 9-20 ja L-P 9-15.

Eest Posti kirjakandja osutab järgmisi teenuseid:

- kirisaadetise, postipaki, kullerpaki vastuvõtmine ja kättetoimetamine;
- rahakaardi vastuvõtmine ja kättetoimetamine;
- ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine;
- maksete tasumine;
- postimaksevahendite müük.

Parimate soovidega
Helena Sits, Põhja piirkonna juhi abi
www.omniva.ee

Naabrivalve – hooli, märka, reageeri

Maikuus allkirjastati Ambla vallas neljapoolne leping vallavalitsuse, politsei, Eesti Naabrivalve ja naabrivalvega liitujate vahel. Seeneküla sektoris liitusid naabrivalve piirkonnaks kuus majapidamist.

Sektori vanema Vello Teori sõnul jõuti selle otsuseni peale vargusjuhtumeid. Külalaelanikega arutades jõuti järeldusele, et oleks mõttekas tugevdada turvaolukorda külas. Kui külarahvas hoolib üksteise tegemistest, siis see soodustab ka turvatunnet. Ambla vallas on oli see teiseks naabrivalve piirkonnaks. Varasemalt loodi Maarjamõisa sektor Aravetele. Maakonnas on kokku loodud 33 naabrivalve sektorit.

Turvalisus on koostöös loodud väärtus

Inimesed on hakanud üha rohkem tunnetama vajadust kaitsta oma vara ja turvalist elukeskkonda. Tihti on kuulda öisel ajal ringi liikuvatest võõrastest autodest. Kurikaelad on „külas käinud“ valveta sumemajades. Sellised juhtumid on viinud kogukonna rahva vajadusele otsima võimalusi turvatunde tõstmiseks. Naabrivalve pakub selleks ideaalseid tingimusi ning on odavam turvalisuse tõstmise viis.

Naabrivalve eesmärgiks on tõsta elanikkonna turvalisust kodudes ja lähikümbruses elanike endi aktiivse tegutsemise tulemusel. Ühisesse tegevusse kaastakse naabrid, politsei, kohalik omavalitsus ning naabrivalve ühingu.

Naabrite koostöö on piirkonna turvalisuse nurgakivi, mis toimib põhimõttel hooli, märka, reageeri. Naabrivalve abil on lihtsam naabritega tuttavaks saada ja niimoodi on kergem märgata võõraste kahtlast tegevust. Naabrivalve plakatid ja kleebsid eristavad teie piirkonna ning teevad teie tegevuse nähtavaks ka teistele. Loodud piirkondade sektorivanematega vesteldes ilmneb, et juba naabrivalve plakatite ülesseadmine loob turvalisema elukeskkonna.

Naabrivalve sektorid on loodud enamikes Eesti maakondades. Kokku on liitunud majapidamisi ligikaudu 11 tuhat enam kui 500 erinevast paigast üle Eesti. Turvalisuse suurendamiseks on ka teisi täiendavaid võimalusi koostöös turvafirmadega. Näiteks Lasnamäe korteriühistus kasutatakse kombineeritud turvalahendust. Suurte kortermajade puhul on see väikeste kulude puhul võimalik ja annab väga häid tulemusi.

Esmane on siiski hoolivus oma naabrite suhtes. Kui Sina aidad naabrit, aitab tema Sind.

Mõtles juba täna, kuidas teil endal on võimalus üheskoos naabritega kodu ja koduümbrust turvalisemaks muuta. Sõbralik naeratus ja TERE naabrile olgu esimene samm, et muuta tõeliseks koduks piirkond, kus elate.

Eesti Naabrivalve on välja töötanud teenuse üksi elavate või suure osa päevast üksi kodus veetvate inimeste jaoks, kes võivad

õnnetuse korral jääda hätta abi kutsumisega. Täpsem info selle kohta on kodulehel: www.hairenupp.naabrivalve.ee

Kuidas liituda Naabrivalvega:

1. Naabrivalvega alustamise eelduseks on Sinu huvi kodukoha turvalisuse parandamise vastu.
2. Jaga mõtet oma naabritega.
3. Naabrivalve liikumist võib tutvustada näiteks külapäeval, ühistu üldkoosolekul või ka näiteks naabrid hoovi kokku kutsumises.
4. Naabrivalvega liitumise soovi korral valige endi hulgast tulevase naabrivalve sektori vanem.
5. Sektori vanem esindab naabrivalve sektori liikmeid koostööpartneritega suhtlemisel.
6. Täitke ühingu või Naabrivalve kodulehelt saadud blanketil nimekiri elanikest, kes soovivad naabrivalve liikumisega ühineda ja edastage nimekiri Naabrivalve ühingule.
7. Naabrivalve sektor saab alguse ühingu poolt ettevalmistatud kootöölepingu sõlmimisega.
8. Uue sektori liikmed saavad oluliste numbrite lehe kõikide naabrite ning koostööpartnerite kontaktidega ja informatsioonidega nõuannetega turvalisuse parandamiseks.
9. Naabrivalve piirkonna märgistamiseks saate vajaliku arvu plakateid ning kleebsid.
10. Liitumistasu on 1 EUR majapidamise/korteri kohta ja samuti 1EUR on aastamaks.
11. Juriidilise liikme nt Korteriühistu, lasteaia jne. liitumistasu on 10 EUR ja aastamaks samuti 10 EUR.

Meeldetuletamiseks mõned lihtsad turvasoovitused:

- Korralik uks ja lukk aitavad kodu turvalisemaks muuta.
- Uksesilm aitab kindlaks teha, kes ukse taga.
- Ka kodus olles hoida välisukse lukus.
- Eramaja puhul aias töötades hoida majauks lukus, sest Sa ei näe ja ei kuule, mis teiselpool maja toimub.
- Aiatööde lõpetades paiguta aiatööriistad kuuri, keldrisse või garaaži.
- Kui jalgrattasõit tehtud vii see tuppa, kuuri või garaaži. Aeda järelevalveta jättes võib sellest ilma jääda. Kehtib ka teiste kergesti kaasavõetavate spordivahendite kohta, nagu rulluisud jne.

Lisainfot ja abi saab Naabrivalve kodulehelt www.naabrivalve.ee ja tel: 652 2522.

Jüri Siim
Eesti Naabrivalve maakondlik arendusjuht

Foto: Annika Rohi

Jäätmete sorteerimisel on mõtet

Müüdil, et liigiti kogutud jäätmed kõik prügiautos segamini aetakse ja jäätmete sorteerimine on seega mõttetu, alust ei ole. Erinevad konteinerid tühjendatakse erinevate sõitude käigus ja juba sorteeritud prügi segaolmejäätmete sekka ei satu.

Ettevõtetes ja kodumajapidamistes sorteeritud jäätmed jõuavad riigi suurimasse taaskasutusettevõttesse Eesti Pakendiringlus või mõne muu väiksema käitleja kätte. Pakendiringluses töödeldakse erinevad materjalid selliselt, et need saab toorainena uuesti kasutusse võtta.

Eraldi tuleb Eestis sorteerida paber ja papp, pakendid, ohtlikud jäätmed ning biolagunevad jäätmed. Kuigi sorteerimine on kohustuslik juba 2008. aastast, näitab statistika, et eestimaalased ei ole kuigi head sorteerijad. Kui meil kogu-

takse liigiti umbes veerand, siis mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis lausa pool jäätmetest.

Pakendiringluses võib silmata ka halbu näiteid sellest, kuidas mõni hoolimatu kodanik on nurjanud tublide sorteerijate töö, visates oma olmeprügi pakendikonteinerisse. Selline teguviis võib aga halvemal juhul muuta konteineri sisu taaskasutuskõlbmatuks. Korralikult sorteeritud jäätmetest saab aga kasulikku toorainet ja huvitavaid uusi tooteid.

Suurima osa majapidamises tekkivatest jäätmetest moodustavad pakendid ja klaastaara. Paraku on just pakendite sorteerimise harjumus eestimaalaste seas vähe juurdunud.

Kogutud pakendid sorteeritakse, pestakse ja purustatakse. Näiteks plastmaterjal sulatatakse ja toodetakse sellest helbed, millest saab erinevaid ehitustar-

beid, taimepotte ja niidipooli. Plastpudelitest toodetud graanulid võivad leida uue elu hoopis näiteks tekstiilitööstuses kas vatiini või fiisi toorainena. Kilejätmed purustatakse ja granuleeritakse - neist saab toota näiteks prügikotte. Alumiiniumpurgid kogutakse ja pressitakse suurteks kuubikuteks ning töödeldakse ümber uuteks plekkpurkideks näiteks meie lõunanaabrite Lätlaste juures.

Vähem väärtuslikust pakendiprügist, mis toodete toormeks ei sobi, saab jäätmekütus, millest ettevõtte toodavad elektrit ja soojusenergiat. Vanad rehvid jõuavad mänguväljakutele.

Koduses majapidamises tekkivate jäätmete kõrval toodame aga ka muud prügi, mille taaskasutusele tähelepanu tuleb pöörata. Näiteks Eesti suurim vanade rehvide käitleja Eesti Rehvilait kogub igal aastal 5800-8200 tonni rehve. Oma vanad rehvid saab viia Eesti Rehvilaidu või Rehviringluse kogumispunktidest, mis asuvad igas maakonnas. Vanarehve koguvad ka osad rehviavetuspunktid, kellel on õigus võtta iga müüdüd rehvi vastu taaskasutusse üks samaväärne teenistuse lõpetanud autokumm. Kuna rehvide kummimaterjal on aga iseenesest väärtuslik tooraine, siis ei jää kokku kogutud rehvid kasutuna hunnikusse seisma. Nii näiteks saab Maardus purustatud autorehvidest pehmendavaid alusmatte mänguväljakutele, vibratsiooni summutavaid kummelemente tööstustesse ning Pärnus

toodetakse plastjäätmete ja kummipuru segust murureste ning aluseid ajutistele liiklusmärkidele.

Kas olete kunagi mõelnud, mis saab suurtest tänavareklaamidest pärast seda, kui kampaania lõpeb? Pakendiringlus on koostöös Viljandi puutega inimestega välja mõelnud toreda lahenduse: tugevast ja dekoratiivsest kangast saab ömmelda efektsed poekotid. Nii ongi näiteks vanadest valmisplakatitest ja moeseriatega toodetud kotid müügil Selveri, Stockmanni ja suuremates Maxima kauplustes.

Pandipakendi märgiga taarast saab pärast purustamist, pesemist ja sulatamist toota uued klaaspudelid. Aga ka pandipakendi märgita klaas, mis on värvide alusel sorteerimata, läheb taaskasutusse ning võib leida rakendust üsna ootamatutes kohtades. Näiteks kasutab Pärnu Graniit purustatud klaasi betoonplokide valmistamisel. See aitab säästa loodusressursse ilma, et toote omadused kuidagi kannataksid.

Need on vaid mõned näited sellest, kuidas jäätmed uuele elule äratakse. Jäätmete sorteerimise suurenemine sunnib aga ka käitlusettevõtteid otsima üha uusi leidlikke lahendusi, kuidas prügi kasulikult moel ära kasutada.

Eesti Pakendiringlus on paigaldanud üle Eesti 1384 kogumiskohta, mille paiknemise kohta leiab infot kodulehelt pakendiringlus.ee.

MTÜ Eesti Pakendiringlus

Vanadest reklaamplakatitest Viljandi erivajadustega inimeste poolt ömmeldud poekotid

Vanadest rehvidest toodetud kummipuru, millest saab teha näiteks põrandamatte

Kasutatud kilest toodetud graanulid, millest saab toota uusi kiletooteid

Aravete noorte tegus maikuu

Maikuu algul toimus Koerus Kaitseliidu Järva maleva noorkotkaste ja kodutütarde võistlusmatk „Luureretk 2015“. Luureretke korraldati juba 15. korda. Omavahel võtsid mõõtu kolm vanuserühma: 7-10, 11-13 ja 14-18-aastased. Aravetelt osales viis võistkonda: kaks nooremas, kaks keskmises ja üks vanemas vanuserühmas.

Vanemal vanuserühmal tuli läbida umbes 25 km pikkune 18 erineva kontrollpunktiga rada ning pärast kohustusliku varustuse kontrolli lasti 1. mai õhtul rajale 10-minutilise intervalliga 16 võistkonda. Öösel oli neil võimalus köetavates telkides paar tundi ka puhata. Kontrollpunktid olid eriilmelised, eeldades teadmisi, nutikust, kiirust, osavust ja meeskonnatööd. Aravete võistkond sai maksimumpunktid ATV-sõidus, takistusrajal, metsloomade pealuude tundmise punktis ja lõpujooksus, väga hästi läks neil ka sideülesanne, kauguste mõõtmine ja luureülesanne. Kokkuvõttes tubli 6. koht. Võistkonna

kapten Jarmo Kaasiku leidis: „Kõik oli väga tore. Tegevust oli palju, saime uusi teadmisi, omandasime uusi oskusi. Läheks teine kordki, aga siis juba põhjalikumate ettevalmistustega.“

Keskmisel vanuserühmal toimus reede õhtul Koeru kultuurimaja saalis luuramise koolitus ning kell 23.00 asusid nad Koerus luureülesannet täitma. Noorte sõnul oli tõeliselt põnev pimedas pargis ja selle ümbruses pea- ja taskulampidega ülesannet täita. Hiljemalt kell 01.00 olid kõik võistkonnad kultuurimajas tagasi ning selles ajaks olid neil ka luureraportid valminud.

2. mai hommik tervitas meid vihmaga, seega keskmise vanuserühma võistkonnad asusid rajale vihmajärgse ilmaga. Ilm oligi sel korral oluliseks teguriks. Rajale suundus 13 võistkonda, lõpuni jõudsid kuus. Noored said aru, et kindad, müts, vahetussockid ja vihmakeep ei ole varustuse nimekirjas mitte kohtunikele ette näitamiseks, vaid need on tõesti tarvilikud. Kindlasti sa-

ma olulised kui kaardilugemisoskus, sihi-kindlus ja üksteise toetamine. Raja pikkus oli linnulennult umbes 15 km, kontrollpunkte oli 13. Õnneks ilmataat lasi päikesel lõuna paiku paistma hakata, see tegi kõigi olemise rõõmsamaks ja kiivemaks. Võistkond Aravete torpeedod said maksimumpunktid kärurallis, „miiniväljal“ ja lõpujooksus, väga tublisti läks neil ka päästeameti- ja politseipunkti ning laskmine. Kohtunike sõnul paistsid torpeedod silma huumorimeele ja lustlikkuse poolest.

Kõige noorem vanuserühm läks rajale laupäeval lõuna paiku. Neid ootas ees üheksa kontrollpunkti ja kaks postkasti, kokku 6 km. Noorematel oli kaasas täiskasvanud saatja. Võistkonna Mesikäpad saatja oli kodutütar Annabel-Kreteli isa Kaido Kirspuu ning võistkonna Lendoravad saatjaks oli õpetaja ja skaudirühma juht Kristiina Ots. Kristiina sõnul mõeldus luureretk väga lõbusalt ja meeldivalt. Rühm Lendoravad pääses rajale küll viimasena, kuid pikast stardi ootamise ajast

ja muutlikest ilmaoludest olid lapsed kogu retke vältel rõõmsameelsed ja asjalikud. Kätt sai proovida näiteks esmaabi, tule tegemise, takistusraja läbimise, koostööoskuse, jäätmete sorteerimise, puuliikide ja koeratõugude tundmise alal. Võistkonda kuulusid väga üksmeelsed lapsed ning retke käigus saadi lausa kiita selle eest, et üks üpris kiirre võistkonnast koostööülesanne teiste gruppidega võrreldes väga rahulikult tehtud sai.

Tulemuste välja kuulutamisel selgus, et Aravete noortel läks luureretkel väga hästi. Aravete torpeedod koosseisus Kaidy Kaasiku, Keidy Kaasiku, Aron Ott ja Varmo Ivask saavutasid keskmises vanuserühmas II koha ja Lendoravad ehk Johanna Jürisson, Mailis Pitka, Mattias Tiinast ja Harry Sten Sellik saavutasid nooremas vanuserühmas III koha. Võistkond Mesikäpad

koosseisus Annabel-Kretel Kirspuu, Kadi-Liis Pitk, Kaisa-Riin Lillevälja ja Andres Kalle saavutasid väga tubli IV koha.

Minu tänu ja tunnustus kuulub kõigile noortele, kes luureretkest osa võtsid. Ja parim on see, et nad kõik tahavad järgmisel aastal uuesti osaleda!

28. mail toimus skautide, kodutütarde ja noorte kotkaste ühine jalgrattamatk Rava paisjärve äärde. Paarkümmend noort said paremini tuttavaks Rava tammikuga, harjutada meeskonnatööd ja praktilisi oskusi. Loomulikult meeldis kõigile ka grillimise osa.

Suvevaheaja lõpus on tulemas kodutütardele ja noorkotkastele skautlike oskuste õppus. Lõbusat ja lustlikku suvevaheaga!

Maili Antons, Aravete kodutütarde rühmavanem

Fotod: Merle Rüütel

Jalgrattaga liikluses

Suvi on kohe kätte jõudmas ja ilmad on ilusaks läinud. See tähendab aga seda, et liikluses on hulgaliselt jalgrattureid. Siinkohal on viimane aeg tuletada meelde tähtsamad põhitõed, mida tuleks jalgrattaga liiklemisel silmas pidada.

Jalgrattur võib sõiduteel ükski sõita alates 10. eluaastast, kui ta tunneb liiklusreegleid

ja omab jalgratturi juhiluba. Jalgratturi juhiluba peab kaasas olema kõigil 10-15-aastastel jalgratturitel. Lapsed, kes on nooremad kui kümne aastased, tohivad sõita õuealal ja kõnniteel ilma jalgratturi juhilubast. Alla 16-aastastel jalgratturitel on kiivri kandmine kohustuslik.

Jalgrattaga tuleb sõita sõidutee parempoolse äärel lähedal. Soovitav oleks

kanda eredavärvilisi riideid, et oleks autojuhtidele paremini nähtav. Ei tohi sõita juhtrauast kinni hoidmata ja ei tohi lasta ennast teise sõidukiga vedada. Rattaga tohib sõidutada teist inimest ainult kindlal istmel. Pakiramiil ega pulgal ei tohi teist sõidutada.

Kõikidel jalgratastel, mis osalevad liikluses, peavad olema töökorras pidurid,

ratta mõlemal küljel kollane helkur, ees valge helkur ja taga punane helkur. Pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites, ees valge ja taga punane tuli. Lisaks tuleks tähelepanu pöörata ka sellele, et ratta juurest lahkudes tuleks see lukustada, et vältida hiljem halba üllatust.

Selleks, et liiklemine oleks turvaline ja sõidust tuntaks rõõmu, tuleb liigelda

vastavalt reeglitele. Liigeldes reeglite kohaselt tunnete sõidust rõõmu ja lasete ka teistel rahulikult liigelda.

Piirkonnapolitseinikuna soovin kõikidele koolilastele kordaminekuid ja ilusat, turvalist suvevaheaga.

**Mati Seire
Piirkonnapolitseinik
517 8589, mati.seire@politsei**

Milleks kepikõnd?

Inimese tervise üks põhialustalasid on regulaarne liikumine. Tänapäeval kannatab liikumisvaeguse ja sellest põhjustatud haiguste all üha enam inimesi. Regulaarse liikumisega treenime me oma organismi vastupidavust. Hea vastupidavuse tase on hea tervise ja tööväime üks tähtsamaid eeldusi, mis aitab pikendada ka eluiga.

Vastupidavus tähendab tervislikust küljest võimet sooritada võimalikult pikka aega dünaamilist lihastööd suure hulga lihastega. Vastupidavuse arendamiseks on kõige sobivamad nn tsüklilised alad, kus koormust saab ise reguleerida vastavalt oma kehalistele võimetele ja treeningu eesmärkidele.

Üheks selliseks suurepäraseks liikumisviisiks on kepikõnd (*ingl keeles Nordic Walking*). Kepikõnd on jõukohane igäihele, liigutused lihtsad ning loomulikud. Treeninguks läheb vaja vaid paari keppe, mugavaid jalanõusid, sportlikku riietust ja eelkõige liikumisrõõmu. Kõndida saab igal pool: metsas, pargis, linnatänavail, maanteel, rannas ja rabas.

Kepikõnni plussid

Kepikõnd põhineb tavalise kõnni liikumismustril – vahelduval jalgade ja käte liikumisel. Kui suudate kõndida, suudate teha ka kepikõndi. Sportlik kepikõnd on tänapäeva inimese tarvis spetsiaalselt välja töötatud liikumisvorm, kusjuures säilitatud on kõik hea ja vajalik tavalisest käimisest. Kepikõnd on jõukohane igäihele, liigutused lihtsad ning loomulikud. Treeninguks läheb vaja vaid paari keppe, mugavaid jalanõusid, sportlikku riietust ja eelkõige liikumisrõõmu. Kõndida saab igal pool: metsas, pargis, linnatänavail, maanteel, rannas ja rabas ning ka igal aastajal.

Kepikõnni puhul on liigestel lasuv koormus oluliselt väiksem kui joostes ja hüpates, mil koormus liigestele tõuseb 3–5 korda kehamassist suuremaks. Keppidega kõndimine vähendab käimisel tekkivat koormust jalaliigestele, jättes osa kehamassist käte kanda. Lisaks alakeha lihastele pannakse keppidega käimisel tööle ka õlavöö, ülakeha ja nimmepiirkonna lihased.

Kepikõnd tõstab tavalise käimisega võrreldes energiakulu, arendab vastupidavust ja suurendab organismi hapnikutarbimise võimet umbes 58% tavalisest käimisest rohkem. Märgetavalt suureneb ka südame löögisagedus: erinevate uuringute andmetel keskmiselt 17 löögi võrra minutis rahuliku liikumise puhul. Erinevate uuringute andmetel kulutab inimene kepikõnnil tavalise käimisega võrreldes kuni 46% rohkem energiat.

Kepikõnni ajaloo

Tänapäevase kepikõnni eelkäijaks peetakse eelkõige suusatajate suvetreeninguid, kui käidi suusakeppidega maastikul, et hoida käte tööd kuni lume tulekuni vormis. Keppe kasutasid ka mägironijad Alpides. Kaasageses tähenduses võeti kepikõnd kasutusele Soomes 1997.aastal, kui seda hakati soovitada tavainimestele kehalise liikumisharrastusena, töötati välja spetsiaalsed käimiskepid ning anti välja esimesed õppe-metoodilised materjalid.

2000. aastal loodi Soomes ka Maailma Kepikõnni Liit INWA, mis tänaseks ühendab üle 20 maa harrastajaid. Eestis koordineerib kepikõnni head käekäiku 2003. aastal loodud Eesti Kepikõnni Liit.

Varustus

Kepid

Nende valimisel on oluline arvestada nende pikkust, tugevust ja vastupidavust.

Hea käimiskepp on:

- kerge (rasked kepid tekitavad pinged õlavöötmes ja väsitavad randmeid);
- tugev (liialt läbi painduvad kepid takistavad edasilükkumist, koormavad liigeseid ja

18. mail toimunud Kepikõnniekspressil Aravete Kangrumäel õpetas koolitaja René Meimer õiget kepikõnnitehnikat kohalikele elanikele.

Foto: Annika Rohi

purunevad kergemini);

- vastupidav (tihtipeale on kauplustes müüdavad üliodavad teleskoop-kepid rasked ja purunevad liitekohalt kergesti);
- kummist asfaltotsikutega (võimaldab kõikjal liikuda liigse müra ja liigeseid põrutamata).

Väga tähtis on õige kepi pikkus. Kõnnikepp on sobiva pikkusega, kui toetada küünarnukk keha ligi ja hoida kepi käepidemest, nii et kepp toetub maha ja käsivars on paralleelne maaga – küünarliigese nurk on 90 kraadi.

Toodetakse nii ühes tükis kui reguleeritavaid keppe. Nende valik sõltub mitmest tegurist – harrastaja kehaliselt vormist, kõndimiseks kasutatavast pinnasest, maastiku reljeefist ning ka ilmastikuoludest. Samuti tuleks keppide pikkuse määramisel võtta arvesse ka iga inimese keha ja käte pikkusesuhtet.

Eestis toodetakse väga kvaliteetseid ja lihtsalt reguleeritavaid uudse HECT – süsteemiga ILUUM käimiskeppe.

Jalanõud

Ka jalanõudel on liikumise seisukohalt määrav tähtsus: õige suuruse ja kujuga jalats muudab liikumisharrastuse nauditavaks. Kõndimiseks ja jooksmiseks mõeldud jalanõud toetavad jala võlvi ja hoiavad jala õiges asendis. Jalatsimaterjali elastsus ja pehmus mõjutavad samuti jalgade tegevust. Tähtis on talle kannasa piisav kumerus, et oleks mugav üle kannal „rulluda“.

Milleks õige tehnika?

See on vajalik eelkõige ülekoormuse ja vigastuste vältimiseks. Õige tehnika aitab meid ka kiiremini edasi liikuda ning me väsitame vähem oma lihaseid. Selle saavutamiseks, kui lisaks pingutuse faasile oskame igas liigutustetsükli lihasel ka lõdvestada. Ja lõpuks – õige tehnikaga liukuvat kepikõndijat on ka esteetiliselt ilus vaadata.

Kepikõnni tehnika on lihtne – käed ja jalad töötavad nagu tavalisel kõnnil, samm on võrreldes normaalkõnniga aga pisut pikem. See suurendab energiakulu ja on täiendavaks jõutreeninguks jalalihastele. Käiakse vahelduvalt vastaskäsi-vastasjalga, kere veidi ettepoole kallutatud. Samm on veidi pikem kui tavalisel kõnnil. Kepid on igas faasis umbes 45-kraadise nurga all diagonaalselt taha suunatud. Kepp asetub maha alati koos vastasjala kannaga.

Jalgade töö juures jälgib loomulikkust kõnnitehnikat, kus jalg astub üle kannal, rullub üle labajala ja varvas lõpetab tõuke. Hookäsi ees on nabajoonest madalamal, käetõuge lõpeb puusast tahapoole. Kepp tuleb selja tagant ette tuua, käepide ees, mitte kepiots ees.

NB! Kepi nurk maapinna suhtes jääb muutumatuks kogu sammutsükli vältel!

Suurimad vead:

- liialt pikkade keppide kasutamine;
- käsi hoitakse vaid ees ning kepid lüüakse vertikaalselt vastu maad;
- kätt ei tõugata puusast tahapoole;

- samm liialt lühike ja jalg ei liigu ette üle kannal.

Tehnika õppimise metoodika

Praktiliseks algõpetuseks soovime kasutada 3-astmelist õpetust:

1. lohistamine

- kinnitage kepid käte külge, hoidke käsi rihmas lõdvalt, jätkake tavalist kõndimist keppe esialgu ignoreerides, jätkake käte liigutamist olaliigesest lohistades keppe mööda maad, jälgige kepi nurka maapinna suhtes.

2. toetamine

- liikumisel säilitage kepi nurka maapinna suhtes, leidke toetuspunkt (haardepunkt) käe loomuliku liikumise abil, jälgige, kuidas kepp nagu iseenesest maha asetub, kui käsi tahapoole liikuma hakkab, haarake pehmelt käepidemest kinni, leidke rütm nii, et kepp asetuks maha üheskoos vastaskannaga.

3. tõuge

- tõugake keppe alla- ja tahapoole kepi teraviku suunas, surve olgu ühtlane ja kindel, kusjuures käsi lõdvestub järk-järgult. Tunnetage, kuidas kogu keha kepi abil edasi liigub, säilitage kepi nurk maapinna suhtes.

Kepikõnni treeningust

Kepikõndi on võimalik harrastada mitmel erineval tasemel. Tase sõltub harrastaja füüsilisest ettevalmistusest ning püstitatud eesmärkidest:

1. *Tervise tase* – algaja treening, 1–2 korda nädalas, 15–60 min, pulsisagedus 50–60% maksimaalsest südame löögisagedusest.
2. *Fitness-tase* – arendav treening, 2–3 korda nädalas, 30–90 min, pulsisagedus 60–70%.
3. *Sporti tase* – sportlik treening, 3–4 korda nädalas, 30–60 min, pulsisagedus 70–90%. Maksimaalse südame löögisageduse vastavalt vanusele saab arvutada valemiga: naistel 226–vanus ja meestel 220–vanus. Algajatel liikumisharrastajatel ja vanematel inimestel võib optimaalse pulsisageduse arvutada ka valemiga 180–vanus. Näiteks 60-aastaselt inimesel oleks soovitatav puls 180–60=120 lööki/min.

Põhilised nõuanded harjutamiseks:

- regulaarsus – üle päeva, vähemalt 2-3 korda nädalas;
- tsüklilisus – koormuse ja puhkuse vaheldumine;
- harjutamise kestvus – vähemalt 1 tund (alajatel 30 min ja vähehaaval pikendada 1 tunnini);
- intensiivsus (liikumise kiirus) – optimaalse pulsisagedusega, aeroobses režiimis;
- kehalise vormi paranedes pikendada liikumise kestvust, mitte tõsta tempot;
- kord nädalas teha veidi pikem treening (2-3 tundi) rahulikuma tempoga ja soovitatav looduses;
- parema treenitusega harjutajatel teha kord nädalas intensiivsem treening (näit tõusudel);
- vahetevahel osaleda ka nn rahvaspordiüritustel, et nautida meeldivat seltskonda.

LIIGU, IGA SAMM LOEB!

René Meimer
Eesti Kepikõnni Liit, asepresident
kepikõnni juhendaja, koolitaja

Mesimummide lehekuu

Õppeaasta viimane kuu on alati teguderohe. Sellel kuul toimus lasteaias palju põnevat.

Lasteaed andis kevadkontserdi Aravete kultuurimajas. Lapsed said külalistele näidata, mida on aasta jooksul õpitud: rahvatantsud, pillimängud, laulud, loovtantsud ja võimlemiskava. Üllatusesinejaks olid meie isad, kes tantsisid tantsu „tütrega“ – pehme nukuga. Usinasti on rahvatantsu harjutatud ja seekord osales tantsurühm lisaks suurele Järvamaa laulu- ja tantsupeole ka Roosna-Alliku lasteaedade tantsupäeval.

Jätkus KIK-i projekti üritus „Vesi meie ümber“. Selle raames külastas lepariiride rühm Viimsis Rannarahva muuseumi, kus läbiti õppeprogramm vee reostusest. Lapsed said näha filme, mis juhtub prügiga meredes, kuidas see mõjutab seal elusolendeid ja kuidas saab iga inimene merereostust vältida.

Lastele oli üllatuseks, et beebimähkmete ja plastmassi lagunemine looduses võtab aega aastasadu. Seepeale lubasid lapsed prügi mitte loodusesse viia, vaid kasutada selleks ettenähtud konteinereid.

Vanem rühm külastas Tallinnas Mii Milla muuseumi õppeprogrammi ja tagasiteel vaadati ka Jägala jüga.

Sellel aastal esines meie laulurühm ka Aravete Külamuuseumis muuseumiõöl. Külalisi oli palju ja esinemine võeti väga soojalt vastu.

Juba teist aastat on traditsiooniks saanud jalgpallipäev. Võõrustasime Koeru lasteaiat. Õpetaja Leo viis läbi osavusvõistlused palliga ja muidugi mängiti ka jalgpalli.

Lasteaia spordipäeval oli kavas pallivise, kaugushüpe ja krossijooks. Kõik olid tublid, saavutasid häid tulemusi. Tublimatest tublimad olid Andra Maria Kaitsa ja Kennet Keerberg.

Täname kõiki vanemaid ja toetajaid meeldiva koostöö eest ja soovime ilusat suve lastele.

Lasteaia pere

Lapsed Viimsis Rannarahva muuseumis

Aravete Lasteaed Mesimumm lõpetajad 2015. aastal. Vasakult: Rasmus Pitk, Kennet Keerberg, Mattias Rikken, Greta Ausma, Kerto Kaasiku, Kevyn Jalast, Eliisa Ilusk, Uko Sten Agu, Lisette Öun, Kirke Ilves, Andra Maria Kaitsa, Liisbeth Lukke, Meribell Tääkre. Foto: Ruth Kaasiku

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Roosna-Alliku
vallavalitsuse juures
kell 11.00–12.00
Ambla
kultuurimaja juures
kell 13.00–14.00

Tamsalu
kultuurimaja juures
kell 12.30–13.30

II kvartalis
19. juunil
III kvartalis
10. juulil

II kvartalis
16. ja 30. juunil
III kvartalis
14. ja 28. juulil

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada hoiuseid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfot Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Noorte suvised tegevused!

Kool on lõppenud, käes suvi – puhkuste aeg. Mida aga suvel teha? Järgnevalt väike ülevaade, mida Ambla valla noortekeskused noortele suvel pakuvad. Jooksvat ja täpsemat infot jagame ka Facebookis, ambla.ee ning juuli- ja augustikuu vallalehes.

***27.-30. juuli 4H suvepäevad** Jõgevamaal Udu talus. Kõik, kes soovivad veel laagrisse registreerida, siis teadmiseks, et kuni 15. juunini on laagrimaks 4H liikmetele 35€, mitteliikmetele 45€. Ühest perest kaks ja enam 4H liiget 30€ inimese. Peale 15. juunit kuni laagri liikmetele 40€, mitteliikmetele 50€. Kontakt: Annika Rohi, annika@ambla.ee, 5800 5285.

***20. juunil** kell 11.00-16.00 pakume Ambla valla päeval tegevusi noortele - avatud noorteala.

***15.-30. juunil** toimub järjekordne Ambla valla õpilasmalev, kus osaleb 24 malevalast. Lisaks kergetele töödele pakutakse noortele ka vaba aja programmi – koolitused, väljasõidud ja muud põnevad tegevused.

Suvisel ajal toimuvad üritused ja tegevused põhiliselt väljaspool keskuse ruume mobiilse noorsootöona. Juulis noortekeskused suletud!

Noortejuhendajate ja noorsootöötaja puhkused:

Annika Rohi (valla noorsootöötaja) 06.07.-26.07.2015 (puhkus ka augustis)

Merle Samason (Aravete NK noortejuhendaja) 01.07.-28.07.2015

Natalia Medvedeva (Ambla NK noortejuhendaja) 20.07.-16.08.2015

Noored suvel liikuma!

Albu ja Ambla valla noortekeskused panid taas üle aastate jõud kokku – valmis ühisprojekt „Noored suvel liikuma“. Projekti käigus korraldatakse kahe valla, Albu ja Ambla valla, külades lastele ja noortele koostöö arendamiseks ning aktiivsuse suurendamiseks palliturniirid - jalgpall, korvpall, võrkpall, rahvastepall ja saalihoki, lisaks toimub jalgratta orienteerumine ja lõpuüritus.

Näiteks juba 3. juulil algusega kell 12.00 toimub Aravete rannavõlleväljakul võrkpalliturniir ja 8. juulil Amblas Arulage-da staadionil jalgpalliturniir. Mängude vaheaegadel tegevused ka publikule.

Juulikuus on veel plaanis rahvastepalliturniir Kaalepis, saalihokiturniir Ahulas, korvpalliturniir Albus juuli lõpus ja jalgrattaorienteerumine augustis. Täpsem info lähiajal!

Lisaks toimub suvel veel mitmeid noorte initsiatiivil korraldatud üritusi. Ambla noortekeskusel on plaanis külastada Aegviidu madalseiklusrada ja Järva-Madise matkarada ning korraldada vilistlaste kokkutulek.

Aravete Keskkoolis toimusid lauatenise meistrivõistlused

Käesoleva aasta 15. mail ja 22. mail toimusid Aravete Keskkooli lauatenise meistrivõistlused.

Korraldajad olid Taago Leppik ja Reimo Kaasiku. Osalejaid oli 14.

Tulemused:

1.koht Taago Leppik, 2.koht Evert Ots, 3. koht Simmo Kaita, 4. Simo Kübarsepp, 5. Ats Pajula ja 6. koht Enrice Eslas.

Taago Leppik

Eakate klubi Vokiratas suvised tegevused

Laupäeval, 23. mail 2015 tegi MTÜ Ambla valla eakate klubi Vokiratas kokkuvõtteid hooajast, üldkoosolek kinnitas juhatuse poolt koostatud 2014.a tegevusaruande ja 2014.a majandustegevuse aastaaruande.

Hooaja lõpetas eakate klubi Vokiratas toreda peoga. Esinema oli kutsutud Türi Kultuurikeskuse naisansambel NAIZED sarmikad ja humoorikad naised, õpitud tants näitas Vokiratta memmede tantsurühm, jalga sai keerutada Pärnust Valdeku bändi mõnusa tantsumuusika saatel. Lõbusas peomeeleolus ununesid kõik haigused ja valutavad liigesed - eakatele on vaja selliseid kokkusaamisi pingete maandamiseks. Tundus, nagu oleks kõik Eestimaa üritused ning tuttavate, sugulaste juubelid sattunud ühele ja samale päevale või meelitasid esimene suviselt soe päikseline ilm ja õitsvad toomingad rahvast kartuleid panema. Täname kõiki peost osavõtjaid, toredaid esinejaid, köögipere-naisi ja kõiki abilisi, kes on abistava õla alla pannud. Täname südamest Annika Rohit Vokiratta 30.a tegevusjuubeli ilusate piltide eest! Tugev kallistus ja tänu kuuluvad Ambla Kultuurikeskuse direktorile Triin Väinale, kelle operatiivse tegevusega testiti spetsialisti poolt helitehnikat ning vahetati välja katkised juhtmed, jaheda maja

probleem lahendati uue soojustumpba soetamisega, kultuurimaja kööginurk sai üle pika aja uue külmkapi. Ootele jäävad veel kultuurimaja põranda kor-rastustööd. Täname Ambla vallavanemat Rait Pihelgast, sotsiaaltöötajat Katre Mägit, Ambla Vallavalitsust ja Volikogu eakate märkamise ja toetamise eest!

Eakate klubi Vokiratas suvised tegevused jätkuvad. Memmede tantsurühm esines 29.mail Järvamaa laulu- ja tantsupeo tuletetkonnal Kangrumäel ning 30. mail Türi Järvamaa laulu- ja tantsupeol ning 7. juunil Väätsal toimuvall maakondlikul eakate päeval „Järvamaa tegus ja toimetulev eakas muutuv ühiskonnas“, kus toreda päeva lõpetab üllatusesineja ansambel „Seelikukütid“.

9. juulil korraldab eakate klubi suvise väljasõidu Ida-Virumaale ja Narva linna. Buss väljub Roosnast kell 8.30 marsruudil Ambla-Kärvete-Aravete-Maarjamõisa (Aravetel kell 9.00). Kell 11 oodatakse meid Kukruse Polaarmõisa 1,5 tunni-sele külastusele, kell 14 on Narva kolledži kohvikus Muna ühine lõunasöök, kell 15-19 on meie käsutuses Narva linna ja Narva-Jõesuu külastuseks giid Dmitri. Tagasiteel vaatame imeilusat Sillamäe

trepistikku. Orienteeruvall kell 22.30 jõuame koju. Osavõttas 20 eurot sisaldab bussitransporti, muuseumipileti- ja giiditasusid ning lõunasööki.

8. augustil 2015 kohtume taas Reeda ja uute sõdurpoistega Aravete Kangrumäel Järvamaa Eakate XXIV Huumoripäeval, päevajuht on Reet Kaljula, helitehnik Mati Käärde, köhutäie eest hoolitseb Ambla Lasteaed-Põhikool. Ürituse toetuseks on taotlus kirjutatud Hasartmängumaksu Nõukogule.

Ootame kollektiive osalema ning registreerima esinemiskava hiljemalt 20. juuniks 2015. Palun teatada osavõtjate arv, sealhulgas esinejate arv, mis kavaga esinetakse (laul, tants, pantomiin, lõbus estraad. Esinemiskavad ja palade nimetused palume teatada kirjalikult kas meili teel helle.anton@hotmail.com, või postiaadressil: MTÜ Ambla valla eakate klubi Vokiratas, Piibe mnt 27, Aravete alevik, Ambla vald, Järvamaa, indeks 73501. Kontaktisik ja täpsem info: Helle-Leonide Anton (tavatelefon 383 2560, mobiil 5623 1206).

Helle-Leonide ja Tiit Anton
MTÜ Ambla valla eakate klubi Vokiratas
eestvedajad

Kaitse end ja aita teist

Projekti „Kaitse end ja aita teist“ eesmärk on vähendada noorte vigastuste ja õnnetuste arvu, õpetada noortele eluks vajalikke ohutuslaseid teadmisi, kuidas ohtusid ette näha ning kuidas hakkama saada erinevate hädaolukordades.

Jaauarist aprillini toimusid koolitused, mis käsitlesid pääste, politsei ja esmaabi valdkonda.

Õpitut sai rakendada 26.-27. mail ohutuslaagris Metsajõe Puhkekeskuses.

Meeleoluka ohutuslaagri esimesel päeval toimusid võistlusmängud. Lisaks pääste, politsei ja esmaabi valdkonnale oli vajalik teada ka veeohutusest, prügi sorteerimisest, keskkonnast, metsatarkustest, elektriohutusest ja osata jalgrattaga vi-

gursõitu teha. Kasuks tuli ka sportlik vorm. Teisel päeval peeti tuletõrjeolümpiat ja politseikoer Jäpe koos oma peremehe Taavi Idavainuga näitas, mida ta oskab.

Aravete Keskkoolist osales väga tubli võitkond koosseisus Aiki Jalakas, Anni Jalakas, Kaidy Kaasiku, Keidy Kaasiku, Evert Ots, Artur Simmo Kaita, Teodor Siska ja Vaabo Augjäär. Juhendaja Dea Jürgens.

Parimaks ohutusala tundjaks osutus Aravete Keskkooli võistkond, teisele kohale tuli Türi Põhikooli I võistkond ja kolmas oli Koeru Keskkooli võistkond.

Dea Jürgens
Aravete Keskkooli huvijuht

Foto: A. Leppoja

Teadaanne koerte ja kasside omanikele marutaudivastasest vaktsineerimisest

Vastavalt kehtivale seadusandlusele kuuluvad kõik koerad ja kassid vaktsineerimisele marutaudi vastu. Marutaudi vastu vaktsineeritakse loomad alates 3 kuu vanusest, teine vaktsineerimine toimub 12 kuu järel ning edaspidi iga 24 kuu järel.

Kogunemispunktis on vaktsineerimine tasuta. Enda ja teiste loomade turvalisuse huvides peab koer olema kindla rihma otsas (soovitavalt suukorviga), kassid soovitatavalt korvis või puuris.

Kui keegi soovib oma koerale kompleksvakt-

siini (koerte katk, adenoviroos, paragripp, parvoviroos, leptospiroos, marutaud – tasuline 15 eurot), kassile kompleksvaktisiini (kalitsiviroos, rinoträhheiti, kasside katk, marutaud – tasuline 15 eurot), palun enne vaktsineerimist kohapeal teatada.

Kompleksvaktisiiniga vaktsineeritakse iga 12 kuu järel.

Palun kaasa võtta eelmise aasta vaktsineerimise tõend või looma pass (passis/tõendil on märgitud järgmise vaktsineerimise aeg, palun jälgige).

Esmaspäeval 15. juunil 2015
Kärvete vana kaupluse parklas 18.00
Ambla kiriku parklas 18.40
Aravete kontori parklas 19.40
KETE kpl parklas 20.20

Koduvisiidid on eelneval kokkuleppel tasulised. Info telefonil 514 3630.

Jüri Kommusaar, volitatud veterinaararst

Aravetel käivitati uus suusaklubi

Olles 15 aastat tegelenud Ambla Spordiklubis suusatreeninguna, leidsin, et aeg oleks liikuda oma tegemistes edasi. Seega pandi mai alguses Järvamaal alus uuele suusaklubile - asutati MTÜ RR Suusaklubi. Treeningud hakkavad toimuma peamiselt Aravete Kangrumäe suusaradadel.

Hetkel kuulub klubisse 17 noort suusatajat Ambla ja Albu vallast, kellest enamus tulid eelmisest klubist treeneriga kaasa. Neist nimekaim on maailmameistrivõistlustel kaks korda 13. kohale sõitnud Kaarel Kasper Kõrge. Klubi liikmeskonda kuuluvad ka mitmed Eestis ning välismaal medalile sõitnud noorsuusat-

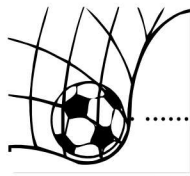
jad ning samuti alles sportlaskarjääri alustavad noored. Samuti kuulub hetkel klubisse 16 täiskasvanud liiget. Treenerina oman vanemtreeneri kutset (EKR 6).

Klubi noorte treeningrühm alustab hooaega juuni lõpus. Treeningrühmaga liituma on oodatud suusatamisest huvitatud noored alates 1. klassist. Samuti võivad klubi liikmeks astuda täiskasvanud harrastajad, kes soovivad parandada oma sportlikku vormi ja lihvida suusatehnikat.

Raido Rohi
RR Suusaklubi treener
e-mail: rrsuusaklubi@mail.ee
522 5285

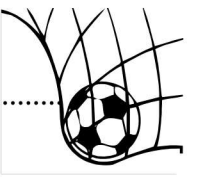

Lastevanemate eestvedamisel sai 2014.aastal alguse tore uus traditsioon – perepäev. Tänavu said pered kokku hooaja lõpus ehk 24. mail Albu vallas Kallisabal. Aitäh Ambla ja Albu valla suusaperedele ja Siimule Kallisaba Puhkemajast, kes meile põneva discgolfi mängu korraldas! Kokku oli meid perepäeval 41. Foto: Annika Rohi

VALLA SPORDIELUST

Maikuu spordisündmused

Ümber järve jooksu „Kevad 2015“
4-etapilisel seeriavõistlusel osales kokku 136 jooksjat Ambla, Albu, Järva-Jaani, Tapa, Aegviidu ja Kadrina vallast, kellest 85 läbisid kõigi 4 järve – Käravete, Mägede, Rava ja Preediku ringid. Kõigil 4 etapil oli osalejaid meeldivalt palju ja seda eriti nooremate hulgas. Kui arvestada juurde veel ilma numbrita osalejad, kes ka vapralt kaasa tegid ja oma lähedastega koos liikumisharrastajaid oli igal jooksul üle 120. Osalejate rekord sündis kohe avatapil Käravetel, kus numbriga liikujaid oli 114. Väike statistiline analüüs näitab, et kokku läbiti võistlejate poolt 2 nädala jooksul üle 600 tervisekilomeetri. Gruppide parimad kokkuvõttes olid:

- 6 a. T Lisette Öun, Lilian Luht, Karola Saar
- 6 a. P Marten-Aron Lepik, Kuldar Jalast, Andro Tokaruk
7 -10 a. T Liis-Marii Kaso, Önnela Rodendau,
7-10 a. P Rain Laugus, Rasmus Tommula, Kennet Keerberg
11 - 13 a. T Kaidy Kaasiku, Keidy Kaasiku, Laura Lään
11 - 13 a. P Christopher Lään, Aron Ott, Rico Rohi
14 - 16 a. T Loviisa Vahenurm, Pileriin Kirsipuu, Liis Kuusemets
14 - 16 a. P Jarmo Kaasiku, Hugo Prints, Artur Vjurtts
17 - 34 a. N Jaanika Jalast, Marje Torn-Kirsipuu, Signe Selge
17 - 39 a. M Rauno Tikko, Erik Raag, Marti Lepik
N 35+ Ela Vulla, Maili Antons, Jaanika Jalast
M 40+ Joel Alla, Ahto Matvejev, Aare Selge

Jooksusarja noorimaks osalejaks oli 1 aasta ja 8 kuune Kenver Nurken ja vanimaks osalejaks Paul Jalast. Kokku püstitati ka 10 uut rekordit (neist 7 kõige uuemas Mägede järve jooksus). Jooksusari jätkub sügisel taas 4 etapiga ja siis selguvad juba ka paremad sarja 8 etapi kokkuvõttes.

Maastikurattasõidu ARAVETE CUP võistlusel Kangrumäe radadel osales 48 ratturit Eestimaa erinevatest paikadest. Eraldistardiga võistluse parimad olid:

P,T 6 Ove Markus Kasemägi, Karl Erik Meimre
P 10 Kameron Pukka, Kennet Keerberg, Ats Kristjan Kasemägi
T 10 Önnela Rodendau, Karolin Surva, Eliise Kivistu
P 14 Kren Kask, Oskar Kontus, Kert Järva
T 14 Kaidy Kaasiku, Keidy Kaasiku
N 15+ Mairis Öispuu, Maris Kaarjäär, Jana Matvejeva
P 15 Renet Kask, Kaarel Rhede, Braian Jullinen
M19 Sander Saar, Tauri Must, Kalev Peil
M 40 Ivar Pilv, Aivar Lagenõmm, Mart Laaniste
M 50+ Heino Kurrikoff, Teet Kallakmaa, Peeter Puhke

Eesti MV jalgpallis on III liiga idapiirkonnas peetud 8 vooru. Viimastes mängudes kaotas Ambla Vallameeskond võõrsil Maardu United meeskonnale 0:7, Narva United FC meeskonnale 1:12 (meie väravalööja Markus Prokuda) ja kodus Kiviõli FC Irbis II meeskonnale 1:3 (Rando Dunder). Hooaja esimesed punktid saadi kodumängudes, kui võideti JK Narva Trans II meeskonda 1:0 (Reio Mändla) ja viigistati Koeru JK meeskonnaga 1:1 (Eero Varendi). Kevadringis saab Ambla Vallameeskonna mängu koduväljakul Amblas näha veel 20.juunil, kui võõrustatakse Rakvere JK Tarvas II meeskonda. Ülejäänud 7 kodumängu jäävad sügisringi.

Ambla Külaliiga 2015 jalgpallis toimub sellel aastal kiirturniirina pühapäeval, 21. juunil algusega kell 12.00 Ambla Arulageda väljakul. Registreerimine toimub kohapeal kella 11.00-st 11.45-ni. Võistkonna suurus on kuni 8 mängijat (korraga väljakul 5+1 mängijat). Pärast Külaliiga turniiri lõppu toimub suurel väljakul ka traditsiooniline Jaanipäeva jalgpall, kus omavahel kohtuvad nooremad ja vanemad mängijad. Osalejate arv on piiramatu ja kindlasti saavad kõik mängida soovijad ka mänguaega. Kavas on ka jalgpalli tehnikaalased lisavõistlused.

Ambla valla lahtistel MV-l kerge-

jõustikus osales 14 võistlejat. 6-st kavas olnud alast läks medaliarvestusse 3 parema ala punktide mittevõistluse punktide tabeli alusel ja nii selgusid selle aasta medalivõitjad:
T (s.1997 ja hiljem) I Anna-Liisa Bazilenko Aravete KK 665 p
II Gerli Priilinn Aravete KK 530 p
III Tiina Pokk Aravete KK 339 p
P (s.1997 ja hiljem) I Jaagup Aland Järvala 1498 p
II Stener Raaper Ambla SK 778 p
III Rico Rohi Aravete KK 640 p
N (s.1981 - 1996) I Enel Tubin Aravete 786 p
M (s.1976 - 1996) I Urmo Lepamets Audentese SK 1899 p
II Andres Alla KJK Vike 1555 p
III Rauno Tikko Ambla SK 1334 p
N vet. I Lia Jamnes Viljandi 921 p
M vet. I Tõnu Lääne Ambla vald 933 p
II Vello Petter Ambla vald 811 p
Parimaid tulemusi üksikadel näitasid Jaagup Aland 100 m jooksus - 11,94 s, Andres Alla odaviskes - 51.62 m, Urmo Lepamets kuulitõukes - 13.96 m ja kettaheites - 38.40 m. Järgmine kergejõustikuvõistlus meie valla sportlastele on 13. juunil Aravetel toimuvatel 8. Järva Suvemängudel. Kõik, kes soovivad Aravetel mõnel alal kaasa teha, palun sellest aegsasti märku anda.

Sportimistingimused on sellel kevadel paranenud Aravetel, kui puhastatud ja laiendatud on Kangrumäe suusa- ja terviseradad ja Aravete rannavõistlusalad. Aravete staadion aga sai uued jooksurajad ja saab lähiajal ka kettaheite turvapuuri. Samuti on suvel plaanis uuendada Aravete staadioni murukatet. Suvel saab nüüd Aravete staadionil ka korvpalli mängida, sest hangitud on 2 tänava-korvpalli konstruktsiooni. Ka Aravete Spordihoone sai EAS-lt projektiraha hoone II etapi remonditöödeks, mis on suunatud põhiliselt hoone välisfasaadi soojustamiseks. Täna kõiki, kes sportimistingimuste parandamisel on oma abikäe ulatanud – suusa- ja orienteerumislapsed, korvpallipoisid, võrkpallurid, Saint-Gobain Aravete tehas, Jaak Voore, Kalle Sisask jt.

Leo Matikainen

8. JÄRVA SUVEMÄNGUD
13. juunil 2015. a.
Aravetel, Ambla vallas.
Võistluste algus kell 11.00
Registreerimine Järvamaa Spordiliidus kuni 11. juunini 2015

Info, juhendid, protokollid: www.jarvasport.ee ja [facebook.com/JarvamaaSpordiliit](https://www.facebook.com/JarvamaaSpordiliit)

8. JÄRVA SUVEMÄNGUDE AJAKAVA

- 10.45 Rongkäik ja AVAMINE (kogunemine Aravete staadionil)
- 11.00 Pendelteatejooks – staadionil
- 11.30 Juhitide kolmevõistlus – staadionil
- 11.30 Kergejõustik – staadionil
- 11.30 Võrkpall mehed – rannavõlle väljakutel
- 11.30 Võrkpall naised – pargis
- 12.00 Petank – pargis
- 13.00 Kõlvevõid – staadionil
- 13.00 Jalgrattakross – Aravete Kangrumäel
- 15.00 Mälmäng – kooli aulad
- 15.00 Orienteerumine – start kultuurimaja juurest
- 17.00 Suvemängude lõpetamine ja autasustamine – kooli aulad

Lõunasöök kell 13.00 – 15.00 Aravete KK sööklas

Partnerid: JTK, KIRSI, JÄÄTUMÄE, Spinn, JÄRVA

Ambla valda esindavatele võistlejatele info ja eelregistreerimine Leo Matikainen: tel 514 5653, leo@ambla.ee.

SPORDIINFO JUUNIS, JUULI ALGUSES:

06.06 kell 12.00 Tervise liikumise „Liikumist ja sportimist harrastav Järvamaa“ VI etapp. Kavas kepikõnd, matk, orienteerumine, mängud maastikul Lembit Rosina juhendamisel ja tervisevõimlemine Heidi Antonsi juhendamisel.
13.06 kell 11.00 8. Järva Suvemängud Aravetel. Ambla valda esindavatele võistlejatele info ja eelregistreerimine – Leo Matikainen tel: 514 5653, leo@ambla.ee.
14.06 kell 14.00 Eesti MV jalgpallis, Ambla VM – FC Järva-Jaani, Järva-Jaanis.

20.06 kell 11.00 Alar Ainumäe mälestusvõistlused rannavõlles, Ambla SK rannavõlle SV I etapp, Aravetel.
20.06 kell 14.00 Eesti MV jalgpallis, Ambla VM – Rakvere JK Tarvas II, Amblas.
21.06 kell 12.00 Ambla Külaliiga kiirturniir jalgpallis, Jaanipäeva jalgpall VANAD-NOORED, Arulagedal.
27.06 kell 12.00 Ambla SK rannavõlle SV II etapp, Aravetel.
03.07 kell 17.00 Aravete Rannavõlle 2015, segapaarid ja M 40+, Aravetel.
04.07 kell 12.00 Aravete Rannavõlle 2015, ASK SV III etapp, mehed, Aravetel.

MTÜ Loometöö esitleb: 10 aastat niplispitsi koolitust Jämedal

Näitus
„Raunis niplispits“
Jämeda raamatukogus

Avatud:
18.05–31.08.2015,
E–N 10–18
(teistel aegadel ja juulikuus kokkuleppel, tel 528 7107)

Jämeda raamatukogus avati niplispitsi näitus

Näitus on läbilõige Jämedal toimunud niplispitsi tegevusest 10 aasta jooksul. Välja on pandud ka Tallinna pitsitegijate grupi jõululaud, mis oli esindatud Pärnu rahvusvahelise pitsifestivali konkursil 2013. aastal ja sai III koha. Seal on ka meie inimeste töid.

Näitusel on ka Euroopa rändnäitusel osalenud tööd. See Eesti inimeste niplispitsi tödest näitus ringles koos teiste maadega Euroopas üle kahe aasta. Näitusel on sellest näitusest meie inimeste töid.

Huvilistel on vaadata kaunist niplispitsi, mis on kaua aega olnud see käsitöö liik vähetuntud. **Luule Nurga**

Ambla valla jaanituli Aravete Kangrumäel
23.06.2015 kell 21.00-02.00

Õhtut juhib Margo Hussar
Esineb ansambel LYCILLE

Üles astub rahvatantsurühm Kekutajad

Puhvet: Kirsimari Suur lõke

PIDU TASUTA!

Lastele batuut ja näomaalingud tasu eest

Õnnitleme juunikuu eakaid sünnipäevalapsi!

KAMILLA NARITS 94
ELIZAVETA GOLOMIDOVA 91
VILMA ALAKÜLA 85
SILVIA SUI 82
ASTA KASEVÄLI 81
AINO LUULE-KLAUDIA
NÄKK 81

PILVI KÕIVA 80
LAINE RANDLA 80
LEILI EPLIK 80
MAIRE SAAME 77
HELVE KUIMETS 77
ERIKA LIIGE 76
VILMA KÕIV 76

MAIE KELGO 76
ASTA PEIL 73
MALLE RINDLA 71
KIRSTI KARUAUK 70
VAIKE PAHKER 70

TULE

AMBLA VALLA PÄEVA

"Ambla vald – põllumajanduse häll"

KÄSITÖÖ- JA TALUTOODETE LAADALE

Kauplema ja oma tegemisi tutvustama

20. juuni kell 11.00–16.00

KÕIK ON OODATUD!
Müüjatel platsitasu ei ole
Registreerimine/ info: triiu@ambla.ee või 56 500 358

SÜNDMUSTE KALENDER

JUUNI

13.juuni kell 10.45 Järvamaa Suvemängud Aravetel, avamine Aravete kooli staadionil
13.juuni kell 14.00 Ambla Lasteaed- Põhikooli lõpuaktus
19.juuni kell 15.00 Aravete Keskkooli 9.klassi lõpuaktus
19.juuni kell 18.00 Aravete Keskkooli 12.klassi lõpuaktus
20.juuni kell 11.00 Aravetel Ambla valla päev "Ambla vald - põllumajanduse häll"
23.juuni kell 21.00 Jaaniõhtu Kangrumäel, tantsuks ansambel Lycille, õhtujuht Margo Hussar
23. juuni kell 21.00 Jaanituli Käravetel. Esineb ansambel Valge roos, puhvet
04.05.-26.06.2015 Aravete Külamuuseumis avatud näitus Atla Mõisakeraamikast

JUULI

08.juuli kell 20.00 Suvetuuri "Soovikontsert" Kangrumäel, kontsertite algusaeg on kõikjal kell 20.00
28.juuli kell 20.00 Ambla Maarja kirikus MAARJA&KOIT, kitarril Jorma Puusaag kontsert "Maailm meie kätes"
Lisainfo: www.ambla.ee

Peeter Kaljuste
Toivo Asmer
Merle Lilje
Toomas & Tauri Anni
ansambel "Soov"
Mait & Mikko Maltis

suvetuur SOOVIKONTSERT

8. juuli | Kangrumäe laululava
9. juuli | Lihula laululava
12. juuli | Elva laululava
14. juuli | Põltsamaa lossihoov
15. juuli | Viljandi lauluväljak
16. juuli | Aruküla lauluväljak
18. juuli | Pärnu - Kentuki publi
19. juuli | Vanamõisa vabaõhukeskus

peeter@records2000.ee [facebook.com/soovikontsert](https://www.facebook.com/soovikontsert) PILETID PILETILEVIST www.piletilevi.ee

EESTI ESIDUETT
MAARJA KOIT
MAAILM MEIE KÄES

Elmar
esitleb

KITARRIL
JORMA PUUSAAG

28.07 kl 20 Ambla Maarja kirik

Piletid Piletimaailmas ja Piletilevis 15,50 pensionär, erivajadusega isik 13,50
1. juulist pilet 18 eurot

Info 505 9625
www.kontsertkorraldus.ee **TELE2**

TEATED

ALRE OÜ pakub transporti lamava- ja liikumispuudega haige transportimiseks 24h ööpäevas. Parimaks teenindamiseks oleks hea üks päev etteteatamisega.
Info: 5632 2603; 5392 2345.

OÜ ALEHANNA pakub iga nädala teisipäeval ja reedel Aravete bussijaama parklas **UUSI ja VÄHEKASUTATUD RÕIVAID** naistele, meestele ning lastele. Müük jae kui ka hulgi.
Info: 5636 4032.

Väiketootjad on oodatud kauplema Saaremaa siseturule. Sooviavaldus saatke e-mailile: saaremaaturg@gmail.com. Turg avatakse suvel!

Võidutuli Ambla vallas 23. juunil 2015

Hea vallakodanik! Jaanilaupäeval on kõigil võimalus saada Eesti Vabariigi presidendi poolt saadetud võidutuld oma tõrvikusse, millega süüdata jaanilõke. Tuld on võimalus iseseisvalt võtta ka alates kella 18.00-st Aravete Võidutule aluselt.

Teekond:

18.00 Aravete Võidutule alus, Aravete kultuurimaja park
19.00 Reinevere küla
20.30 Käravete külaplats
21.00 Aravete Kangrumägi
Võidutuld toob vallavanem Rait Pihelgas. Info: 505 1762 vallavanem.

JÄRVAMAA NAISTE TUGIKESKUS

Pakume vägivalla all kannatavatele naistele tasuta

- ✓ juhtumipõhist nõustamist
- ✓ psühholoogilist nõustamist
- ✓ õigusabi
- ✓ turvalist varjupaika

Helista 24/7 telefonil 5813 3755 või kirjuta jarvanaistekeskus@gmail.com,
www.jarvanaistetugi.ee.

VÄGIVALLAST ON VÄLJAPÄÄS. AITAME SUL SEDA LEIDA.

SOTSIAALMINISTEERIUM

NORWAY GRANTS

**AMBLA
VALLALEHT**

Väljaandja: **Ambla Vallavalitsus**
Lai 22, Ambla 73502 Järvamaa
Tel/faks 383 4038, GSM 5343 7580
info@ambla.ee; www.ambla.ee. Toimetaja: Annika Rohi

Tehniline teostus:
Kalurileht. Tel 5649 5252;
kalurileht@gmail.com;
www.kalurileht.ee